

11. září 2020

JAKO KAŽDÝ PÁTEK JSEM PRO VÁS PŘIPRAVIL STRUČNÝ PŘEHLED ZPRÁV
Z ČESKÝCH LITERÁRNÍCH LUHŮ A HÁJŮ:

Už minule tu padla zmínka o tom, že nakladatelství Větrné mlýny připravilo [antologii českých básnířek Milá Mácho](#), kterou sestavila editorka Zuzana Gabrišová, ovšem některé básně byly otištěné bez vědomí autorek. Může výjimečný nakladatelský počín ospravedlnit nedbalost nakladatele? A poputuje celý náklad knihy na odpis nebo do rukou čtenářů? Hosty vltavského Akcentu s Petrou Kultovou byli **Ondřej Lipár**, předseda Asociace spisovatelů, **Petr Minařík**, šéfredaktor Větrných mlýnů, a básnířka **Alžběta Stančáková**.

„Dění kolem neoprávněného užití několika básní v antologii Milá Mácho přineslo **řadu reflexí a námětů pro příští diskuse**. Někteří lidé se zhrozili nad nastalou situací a protest podpořili, jiní, byť menšina, tvrdili, že autorky mají být za výběr rády a celou záležitost prostě přejít. A další se ocitli kdesi mezi těmito póly – neoprávněné užití díla není správné a ohrazení je namístě... Proč ale dělat z literatury byznys tím, že se zmíníme o honoráři?“ komentuje výše zmíněná [Alžběta Stančáková](#) celou kauzu ještě na H7O.cz.

Také [nové číslo Ravtu](#), které připravila Olina Stehlíková, nabízí různé názory a postoje spjaté s aktuální kauzou kolem básnické antologie Milá Mácho. Vyjádřili se k ní mimo jiné předseda Asociace spisovatelů, básník **Ondřej Lipár**, básnířka **Marie Šťastná**, básník a editor **Karel Škrabal**, redaktor a editor **Jan Šulc** a básnířka a editorka **Zuzana Gabrišová**.

*

Jak se promítá **politická korektnost do překladů**? Jak má překladatel zacházet s „infikovanými“ nebo vysloveně tabuizovanými slovy? Téma pro další iLiGlosu, kterou pro internetový literární magazín iLiteratura.cz napsala [Magda de Bruin Hübllová](#).

„Uvádět na jeviště současné české hry znamená zapojit se do celospolečenské debaty o podobě našeho světa – což se na divadle odehrává vždy přímo, naživo, z očí do očí. **Současná divadelní hra nemá v České republice nejlehčí postavení** – řada divadel se obává nasadit na repertoár neozkoušenou novinku,“ napsala na portálu Českého literárního centra ve studii věnované současné české dramatice [Barbora Schnelle](#).

Svaz českých knihkupců a nakladatelů (SČKN) přišel podle informací Českého rozhlasu na počátku léta s iniciativou na podporu knižního byznysu. Ministerstvo školství mělo každému žákovi základní nebo střední školy zajistit **poukázku na nákup knih**. Svaz při setkání s vládními zástupci argumentoval finančním propadem nakladatelů a knihkupců způsobeným protipandemickými opatřeními. Komentář k tomu na webu H7O.cz napsal [Zdeněk Staszek](#).

„Mám několik přátel, kteří **milují staré mapy**. Vyčmouchávají je na blešácích, dávají do krásných rámečků, někdy vypočítavě nosí na výlety s nadějí, že je čeká cesta v prostoru i čase. Co čekají, že najdou? Zarostlé kozí stezky? Moře?“ píše [Marie Iljašenko](#) ve svém sloupku pro iLiteratura.cz.

*

„To prolínání, v němž můžu **porovnávat život lidí v různých obdobích**, mě na Sběrateli sněhu baví ze všeho nejvíc,“ říká o své dosud nejúspěšnější próze [Jan Štifter](#), který tuto metodu hojně využívá i v nové povídkové sbírce Světlo z Pauliny. Na otázky týkající se jeho prozaických děl, sepětí jím vyprávěných příběhů s jihočeským regionem nebo vztahu k historii a předkům odpovídal spisovatel a novinář, který by chtěl jednu ze svých příštích knih věnovat obyvatelům zaniklých obcí pod hladinou Lipna.

[Natálie Kocábová](#) napsala po pěti letech novou knihu. Vyjde v polovině září a jmenuje se Domů. „Je v ní hodně bolesti. Při redigování jsem si musela dávat pauzy,“ říká spisovatelka v rozhovoru pro Deník N, který s ní udělala Renata Kalenská. Autorka přiznává, že hlavní hrdinka Linda Urbanová je **částečně inspirovaná jí samotnou**.

Neuměl malovat, ale cítil potřebu výtvarné seberealizace, kterou by vybalancoval psychicky náročnou práci s lidmi v krizové situaci. Dnes patří [Miroslav Huptych](#) mezi zkušené autory koláží, vyzdobil jimi i knihu Labyrint světa a ráj srdce, jež před týdnem získala **cenу Magnesia Litera jako nakladatelský čin**. Do vltavské Vizitky ho pozvala Markéta Kaňková.

[Daňa Horáková](#) napsala mimořádně ostrou a otevřenou knihu O Pavlovi, v níž nejenom rekapituluje svůj život s režisérem Pavlem Juráčkem, ale také dost vzrušující běh svého života od šedesátých let. Podle svých slov psala, **aby pochopila, proč se Juráček vzdal**, proč nechal

ladem svůj jedinečný talent, proč hřešil. Rozhovor s ní připravila Jana Machalická. – Daňa Horáková bude také hostem letošního ročníku [Festivalu spisovatelů Praha](#).

*

A na závěr jako obvykle připojuji několik čerstvých **knižních tipů**...

[Joanna Batorová: Chmurdálie \(přel. Michala Benešová, nakl. Paseka\)](#)

Po nezdařeném útěku z Valbřichu, který skončil dopravní nehodou, se devatenáctiletá Dominika Chmurová probouzí v mnichovské nemocnici. Po dlouhých měsících rehabilitace se jí navrácí zdraví, ale klidná mysl ne. Místo aby se vrátila domů na Pískový vrch, který čtenáři již poznali ve stejnojmenném románu Joanny Batorové, cestuje po celém světě, střídá země i zaměstnání. Čím víc se vzdaluje domovu, tím víc se přibližuje Chmurdálii, krajině, která splňuje Dominičiny představy o ideální společnosti. Dominičiny osudy se prolínají s osudy mnoha žen, například se Sarou Jacksonovou, přímým potomkem takzvané Hotentotské Venuše, kterou v 19. století vystavovali jako kuriozitu v Londýně a Paříži. Jejich příběhy se spojují v jednom předmětu putujícímu z ruky do ruky – Napoleonově nočníku.

[Ivan Wernisch: Don Čičo má v klopě orchidej \(nakl. Malvern\)](#)

Máme tu novou sbírku Ivana Wernische, a samé nové básně! Básně ve verších, básně v próze a básně prozodicky hybridní. Experiment s formální realizací básní se poddává Wernischovu hravému géniu. Vzpomeňme něčeho opravdu velkého: představme si písčité mořský břeh a na něm velrybí kostru, v níž deset harmonikářů hraje deseti hodovníkům pojídajícím deset pečených volů. A co deset! Dvacet harmonikářů si představme, a dvacet pečených volů! V zrcadle nad toaletním stolem se vznášejí červené a černé rybičky. Don Čičo vychází do slunečného dne. Ve staré Liboci se cosi chystá. Don Čičo vychází do noci.

[Ladislav Selepko: Raison d'être \(nakl. Ladislav Selepko\)](#)

Existenciální groteska, čerpající z estetiky absurda, surrealismu, poetismu i křesťanské spirituality, žánrově navazuje na tradici pikareskního vyprávění a románu-putování (angl. „novel as a quest“). V nepřeberné zásobárně nápadů, intelektuálních narážek a hříček i skrytých citátů se prolíná perzifláž s filozofií, ironická frivolnost s morálkou, realita se snem, skutečnost s představami, mimesis s metaforickou hrou. Próza je neustále rozšiřovanou „studii“ několika lidských charakterů – „mystiků-vyhnanců“ –, kteří na cestě za tajemným M.-I.-P. zažívají neskutečná dobrodružství. Chvillemi až obludně humorná nadsázka odkazuje na bezvýznamnost, malost a ztracenost jedince v kosmické ontologické hře. Postavy ve sledu epizod plných zvrátů a nečekaných vyústění zdánlivě hovoří o ničem, motají se odnikud nikam, rozvíjejí zápletky bez rozuzlení, přičemž ale vždy něco významného prožijí, co utváří jejich povahu i vzájemné vztahy, nastoluje témata knihy a neviditelně je přivádí k dosažení předem netušeného vyvrcholení... V rychle se překrývajících obrazech, místech a časech prochází každý vlastním příběhem a zároveň neoddělitelně utváří podobu celého společenství.

[Petr Hruška: V závalu /sloupky, podpovídky, odstavce a jiné krátké texty/ \(nakl. Revolver Revue\)](#)

Kniha básníka Petra Hrušky nazvaná V závalu je autorským výběrem z příspěvků rozmanité žánrové povahy, časopisecky i jinde pravidelně či příležitostně publikovaných zejména v letech 2000–2020. Jejich společným tématem je povaha lidské komunikace v nejširším slova smyslu a její současný stav, podoby, paradoxy, obtíže a možnosti. S esejisticky laděnými texty, které se povětšinou bezprostředně vztahují k poezii a literatuře vůbec, se v knize střídají fejetony, glosy či epizody odrážející obecnější kulturní a společenskou situaci.

Petr Nagy

Půlnoční Noviny P. N. naleznete na webu [Literární poustevna](#) či v Poznámkách na facebookové stránce [Literární poustevna Petra Nagye](#) a případným zájemcům je budu milerád pravidelně zasílat e-mailem ve formátu PDF (pište na poselpulnoci@seznam.cz).